

Yine bir veda zamanı yaklaşıyor.

Trabzon Otogarı ile ilk buluşmam, 1987 yılının Şubat ayında idi. Köyden kentte (İstanbul'a) göçümüzün hüznü ile karışık çocuksu heyecanıma tanıklık etmişti ilk. Sonrasında ise yıllarca Eylül ayında gidişimin hüznüne, Haziran ayında ise dönüşümüm mutluluğuna ev sahipliği yaptı. Öğrencilik yıllarımda ÖSYM'nin Ankara'da yaptığı sınavlara topluca gidişimize, bazen mutlu bazen hüznümlü dönüşümüze şahit oldu. Birçok geri dönüşü olmayan vedalara ve birçok hasret yüklü buluşmalara tanıklık yaptı. Sevgiliye kızıp kenti terk edişlerin gözyaşına, asker uğurlamalarının coşkusuna hep o tanıktı. Toplumsal olarak hızlı tüketme alışkanlığımıza ekledik bu kadim mekânı da, basında otogar ile ilgili yer alan her haber bu kez ona olan vedanın yaklaştığının habercisiydi adeta. Daha çok yaşanılacaklar var bu kadar erken olmamalıydı demek geliyor içimden. Ama neye çare....

Her otogar projesinin manşetlerini süsleyen slogandır "Çevresine değer katacak bir eser inşa ediyoruz." sözü. Ancak eserden anlayışımız 40 yıllık sonra yıkmak, değerden anlayışımız ise bugün Değirmendere mahallemizin bulunduğu durumsa, bir kez daha gözden geçirmeliyiz toplumsal olarak bu kavram anlayışımızı. Yıkılanın sadece bir beton yığını olmadığını gerçeğini ne zaman anlayacağız acaba. Ya peki kim bu sürecin suçluları? Acaba bölgesine değer katarken mi değersiz oldu bu mekân? Bu otogar Trabzon'a yakışmıyor derken suçu otogara atmak kolaycılık değil mi sizce? Geline süreçteki sorunların çözümünde bu bölgeden gidenin otogar mı, yoksa onun kattı değer artışından nasiplenip rant elde edenlerin mi olması gerekirdi? Bu sorulara herkesin bir cevabı olacaktır elbette. Ama cevap bekleyen en önemli soru, bu kentte aidatlık içerdiğimiz birçok kentsel mekanlarımızın yok olması karşısında daha ne kadar bu kente bağlı kalabileceğimize.

Avrupa karayolu yolcu taşımacılığının %20'sini ülkemizde ise %60'ını oluşturan otobüs taşımacılığında, Avrupa ülkeleri otogar planlamalarını ketin alışveriş mekanları ve restoranları ile bütünleşik olarak ulaşım ve erişim olanaklarını uzun vadeli planlama süreçleriyle çözüme kavuşturmuş, otogarlara kentin sosyal ve kültürel bir yaşam alanı haline getirmişlerdir. Ülkemizde bu oranın daha yüksek oluşu, otogarlara yer seçiminin ve çevre planlamasının Avrupa ülkelerine göre daha uzun vadeli ve titizlikle yapılmasını gerektirmektedir. Yeni yapılacak otogarlarda ise Avrupa örneklerinde olduğu gibi sosyal ve kültürel alanları içerisinde barındıran kent ile bütünleşik alanların olması daha doğru olacaktır. Nitekim ihalesi yapılmış ve yapım süreci başlanacak olan yeni otogarımızla ilgili yer seçim sürecinde bu konuda görüş ve önerilerimiz yetkili makamlara iletmiştik. Bu sürece tekrar geri dönmeyeceğim, ancak temennim yeni odur ki yeni yapılacak otogarımızın bu gün ki otogarımızla aynı süreci yaşamaması adına gerekli planlama tedbirleri ve yapılaşma koşullarının titizlikle sürdürülmesidir.

Kentlerde tarihsel, kültürel ve sosyal değerlerimize ilişkin var olan yapılar modernleştirilirken yıkılmadan yapılmasını taraftarıyım hep, aksi durumda mimarisi modern olan kimliksiz ve sahipsiz kentler üretiriz. Doğduğum hastanenin yıkılmasına, ilk okulunun kaderine terk edilmesine, gönül verdiğim takımın stadının yıkılmasına tanıklık yaptığın,

vedalara ve kavuşmalara konu otogarına, ilk gösterini izlediğin tiyatrosuna hüzünlü gözlerle baktığım bu kent, senden ve yaşanmışlıklarından giderek uzaklaştıkça ne kadar bu kent benim diyebilirsin ve ne kadar bu kentte kalabilirsin?

Yıkmadan yapmayı öğrendiğimiz günlerin erken gelmesi temennisiyle, Saygı ve selamlarımla.